

Rapla maakonnas Rapla vallas Kolli kinnistu (registriosa nr 1504437, katastritunnus 65403:002:0470; edaspidi *Kolli kinnistu*) eraldistel 9, 10, 12, 13, 15 ja 16 lageraie keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUSTUS

Lähtudes Tornator Eesti OÜ volitatud esindaja Mikk Vakkum'i poolt 15.10.2025 esitatud metsateatistest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22 ja lõige 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 8¹, metsaseaduse § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8 ning keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“ **otsustab Keskkonnaamet:**

- 1.1. Jätta algatamata Rapla maakonnas Rapla vallas Kolli kinnistu eraldistel 9, 10, 12, 13, 15 ja 16 lageraie keskkonnamõju hindamine (KMH).**
- 1.2. Raiete registreerimisel seada tingimuseks, et kaitsealuste liikide eesti soojumika, pruunika pesajuure ja soo-neiuvaiba EELISes registreeritud leiukohtades tuleb raietööd (sh kokkuvedu) teostada külmunud pinnasega.**
- 1.3. Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.**

Keskkonnaamet teavitab KMH algatamata jätmise otsusest 14 päeva jooksul Ametlikes Teadaannetes.

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1. Tornator Eesti OÜ volitatud esindaja Mikk Vakkum esitas 15.10.2025 Keskkonnaametile metsateatised, millega kavandab Kolli kinnistu eraldistel 9 (2,25 ha), 10 (1,9 ha), 12 (0,49 ha), 13 (1,03 ha), 15 (1,18 ha) ja 16 (1,54 ha) lageraie hinnangulise raie mahuga kokku 1320 tm. Metsateatised on registreeritud metsaressursi arvestuse riiklikus registris numbritega vastavalt 50001168093, 50001168092, 50001168091, 50001168090, 50001168088 ja 50001168098. EELIS (Eesti looduse infosüsteem), Keskkonnaagentuuri andmetel piirneb kavandatav raieala Natura 2000 võrgustikku kuuluva Salavalge-Tõrasoo loodusala ja siseriiklikult kaitse alla võetud Tõrasoo looduskaitseala Mailukse sihtkaitsevööndiga.

2.2. Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu selle kohta, kas kavandatav tegevus on olulise keskkonnamõjuga või mitte ning otsustab KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJSi § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22, § 6¹ lõige 3, § 7 punkt 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 4, metsaseaduse § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8). KMH vajalikkuse üle otsustamisel lähtutakse KMH eelhindangust ja asjaomase asutuse seisukohast (KeHJSi § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 2³). Eelhindang lisatakse KMH algatamise või algatamata jätmise otsusele (KeHJSi § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 4). Keskkonnaamet lähtus otsuse tegemisel KeHJSi § 11 lõikes 2 sätestatud tähtajast (otsus on tehtud 15 tööpäeva jooksul arvates KeHJSi § 61 lõikes 1 nimetatud teabe saamisest).

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJSi

§ 6¹ lõige 3). Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lg 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded”.

3.1. Kavandatav tegevus

3.1.1. Tegevuse iseloom ja maht

Kolli kinnistu eraldistel 9, 10, 12, 13, 15 ja 16 kavandatakse lageraiet kokku 8,39 ha suurusel alal, kavandatud raiemaht kokku on hinnanguliselt 1320 tm.

Metsaseadusele (edaspidi MS) vastavalt on lageraie uuendusraie, mida tehakse, et võimaldada metsa uuendamist või uuenemist (MS § 28 lõige 4 punkt 1, lõige 6), seega on eesmärgiks uue metsapõlve rajamine. Lageraie korral raiutakse raielangilt ühe aasta jooksul raie algusest arvates kõik puud, välja arvatud seemne- ja säilikuud ning elujõuline järelkasv (MS § 29 lõige 1).

3.1.2. Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega.

Kolli kinnistu asub Rapla maakonnas Rapla vallas Vahakõnnu külas. Kuni uue, kogu ühinenud omavalitsuse territooriumi hõlmava üldplaneeringu kehtestamiseni kehtivad Rapla vallas ühinenud valdade senised üldplaneeringud. Endise Raikküla valla üldplaneering on kehtestatud Raikküla Vallavolikogu määrusega 17.06.2002. Kavandatud raieala paikneb kehtiva üldplaneeringu järgi metsamaa alal, kus metsa majandamine toimub vastavalt metsaseadusele. Üldplaneeringuga pole alale raiepiiranguid sätestatud.

3.1.3. Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Kavandatava tegevuse eesmärk on võimaldada taastuvate loodusressursside (puit) kasutust. Kavandatud raie käigus taastumatuid loodusressursse kasutusse ei võeta. Metsatööl metsakaitse (veerežiim, ökosüsteem, pinnas) tagamine on reguleeritud metsa majandamise eeskirja¹ §-s 19 sätestatuga.

3.1.4. Tegevuse energiakasutus

Energiakasutus raietööl on masinate kütuse tarbimine.

3.1.5. Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Nõuetele vastava tehnika kasutamisel ei kaasne raietööl saasteainete heidet pinnasesse, vette või välisõhku. Valguse, kiirguse ja lõhnareostust tegevusega teadaolevalt ei kaasne, samuti ei põhjusta tööde läbiviimine norme ületavat vibratsiooni või müra.

3.1.6. Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Raietöödega ei kaasne jäätmete teket. Metsamajandusjääke ehk raidmeid ei käsitleta jäätmetena.

3.1.7. Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Raietööl on keskkonnamõju põhjustavate avariide esinemine ebatõenäoline, raietöid teostatakse tehnilistele nõuetele vastavate masinatega.

¹ Keskkonnaministri 27.12.2006 määrus nr 88 „Metsa majandamise eeskiri”.

3.1.8. Tegevuse seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel

Raietöödega ei kaasne suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

3.2. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

3.2.1. Olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Kolli kinnistu sihtotstarve on 100% maatulundusmaa, maaüksus asub hajaasustuspriirkonnas. Raiete tulemusena maakasutust ei muudeta, metsamaa kõlvik säilib ja alad jäävad jätkuvalt kasutusse metsamaana. Kolli kinnistu eraldistel 1, 2, 8 ja 14 on registreeritud kehtivad metsateatistid lageraiete teostamiseks.

3.2.2. Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

Eraldistel 15 ja 16 kavandatud raiealad jäävad osaliselt Tõrasoo turbamaardla alale (maardla on geoloogiliselt uuritud ja riiklikus registris arvele võetud maavara lasund). Kõik raiealad jäävad Rapla- ja Pärnumaa maavarade teemaplaneeringu uuringuruumi. Mullakaardi kohaselt on raieala mullastik mosaiikne – esindatud on nii parasniisked rähkmullad (K), ajutiselt liigniisked gleistunud leostunud ja õhukeselt leetunud mullad (Kog, LkIg), alaliselt liigniisked leostunud ja leetjad gleimullad ning leede-turvastunud mullad (Go, GI, LG1) kui ka õhukesed madalsoomullad (M', M''). 2019. aastast pärinevate inventeerimisandmete kohaselt kasvavad alal III-V boniteedi küpsed männikud ja kuusikud sinilille, osja ja tarna kasvukohatüüpides. Raiejärgselt on parasniisketel muldadel ette nähtud metsakultuuride rajamine, liigniisked alad jäävad looduslikule uuenemisele.

3.2.3. Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Kavandatud raiest otseselt mõjutatud piirkond on ala, mida kavandatud tööd puudutavad. Raielangiga piirneval alal võib esineda ajutisi häiringuid, mis ei mõjuta keskkonna vastupanuvõimet väljaspool raiest otseselt mõjutatud ala. Kolli kinnistu asub Tõrasoo soostiku põhjaservas ja on maastikult sarnane ülejäänud märgalaga, mida iseloomustab mitmekesine maastik. Siin on tegu väga liigendunud ja sopiliste, liigirikaste madalsoodega, mis vahelduvad soosaarelaadsete soovikumetsadega. Maastiku eripära tõttu koostoimes kliimasoojenemisega on keskkonna vastupanuvõime kavandatud tegevusele, milleks on metsaraie ja kokkuvedu rasketehnikaga, suhteliselt madal, kuna suure tõenäosusega võivad tekkida ulatuslikud pinnasekahjustused. Kavandataval raiealal ega mõjualas ei asu looduslikke veekogusid.

Kolli kinnistu piirneb ringpiires Natura 2000 võrgustikku kuuluva Salavalge-Tõrasoo loodusala ja sellega kattuva Tõrasoo looduskaitsealaga 1,9 km ulatuses ning siseriiklikult kaitse alla võetud Tõrasoo metsa looduskaitseala Tõrasoo metsa sihtkaitsevööndiga 670 meetri ulatuses, kaitsealadega mittepiirnev osa ringpiirist on 295 meetrit.

Kavandatud raiealad piirnevad Natura 2000 võrgustikku kuuluva Salavalge-Tõrasoo loodusala ja siseriiklikult kaitse alla võetud Tõrasoo looduskaitseala Mailukse sihtkaitsevööndiga. EELIS (Eesti looduse infosüsteem), Keskkonnaagentuuri andmetel leidub raiealal II kategooria kaitsealuse taimeliigi eesti soojumika ning III kategooria kaitsealuste taimeliikide pruunika pesajuure ja soo-neiuvaiba kasvukohti (koodid KLO9303322, KLO9343145, KLO9348861).

Kultuuriväärtusi, sh. pärandkultuuriobjekte raiealal ei leidu.

Kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

3.2.4. Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Tervisemõjud saavad tekkida lähtuvalt mõjuallikast järgmistes valdkondades: müra, vibratsiooni ja välisõhu saastega kaasnevad tervisemõjud, joogivee kvaliteet ja kättesaadavus. Metsakasutusõiguse kitsendused, mis on seatud avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsa kasutamiseks, on sätestatud metsaseaduse §-s 35. Kavandatud raietöödega selliseid mõjusid ei kaasne.

3.3. Hinnang keskkonnamõju olulisusele (mõju suurus, ulatus ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus, mõju avaldumise tõenäosus ja aeg, mõju tugevus, laad, kestus, sagedus, pöördumus ja piiriülesus)

Alljärgnevalt on toodud kavandatud lageraiete keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

Kavandatud raiete mõju keskkonnaelementidele:

Vesi- raiealad ei piirne veekogudega. Raied on kavandatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele, seega langi ulatuses mõju veerežiimile ei ole oluline. Kehtivate nõuete järgimisel raied Kolli kinnistul ei mõjuta veerežiimi.

Välisõhk ja kliima- kavandatud raietel ei ole olulist mõju välisõhule ja kliimale, üksikud raied eraldi ei takista kliimaeesmärkide saavutamist.

Maastik ja looduslik mitmekesisus- raied on kavandatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele, kuid maastiku eripära tõttu (märgala) koostoimes kliimasoojenemisega on piirkonna liigniiskete pinnaste vastupanuvõime kavandatud tegevusele, milleks on metsaraie ja kokkuvedu rasketehnikaga, suhteliselt madal ning suure tõenäosusega võivad tekkida ulatuslikud pinnasekahjustused. Raied mõjutavad lühiajalise kiire metsamuutuse näol maastikuilmet ja looduslikku mitmekesisust kõige enam lokaalselt, aga annavad oma panuse ka globaalsestesse protsessidesse intensiivse metsa majandamisega paratamatult kaasnevate muutuste näol.

Elanikkonnale, inimese tervisele, heaolule ja varale, kultuuripärandile ja kaitstavatele loodusobjektidele ning nende omavahelistele seostele- raietööd on kavandatud metsaomaniku majanduslikes huvides. Kuna raieala vahetus naabruses ei ela inimesi, siis otseselt metsa raie neid ka ei mõjuta. Metsamaterjali väljaveotee kasutamine tuleb kooskõlastada asjassepuutuvate kinnistute omanikega. Raietööde mõju on lokaalne ja elanikkonda laiemalt ei mõjuta.

Raie teostamisel avalduvad võimalikud mõjud eelkõige tööde tegemise ajal. Kavandatud raie on ühekordse lühiajalise mõjuga tegevus, kestusega umbes üks kuu. Kehtivate nõuete järgimisel ei kaasne kavandatava tegevusega piiriülest mõju.

3.3.1. Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

3.3.1.1 Natura 2000 ala kaitse-eesmärgid ja nende kirjeldused

Kolli kinnistu, kus lageraied on kavandatud, piirneb Salavalge-Tõrasoo loodusalaga. Loodus- ja linnualade nimekiri ja kaitse-eesmärgid on toodud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korralduse nr. 615 lisas 1 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“. Vastavalt selle alapunktile 2-375 on loodusala kaitse-eesmärgiks Nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku taimestiku ja loomastiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüübid jõed ja ojad (3260), liigirikkad niidud lubjavesel mullal (*6270),

lood (alvarid – *6280), sinihelmikakooslused (6410), niiskuslembesed kõrgrohus (6430), lamminiidud (6450), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510), puisniidud (*6530), rabad (*7110), rikutud, kuid taastumisvõimelised rabad (7120), siirde- ja õõtsiksood (7140), nokkheinakooslused (7150), liigirikkad madalood (7230), vanad loodusmetsad (*9010), vanad laialehised metsad (*9020), rohunditerikkad kuusikud (9050), puiskarjamaad (9070), soostuvad ja soo-lehtmetsad (*9080) ning siirdesoo- ja rabametsad (*91D0); II lisas nimetatud liigid, mille isendite elupaiku kaitstakse, on püst-linalehik ja eesti soojumikas.

Eelhinnangu tulemusel selgub, kas tegevusega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile. Käesoleval juhul ei ole tegevus otseselt vajalik Salavalge-Tõrasoo loodusala kaitse-eesmärkide saavutamiseks.

Loodusdirektiivi artikkel 6 lõige 1 kohustab liikmesriike kehtestama erikaitsealade suhtes meetmed, mis vastavad aladel esinevate metsaelupaikade ökoloogilistele vajadustele. Sama direktiivi artikkel 6 lõige 2 kohustab vältima elupaikade halvenemist ja oluliste liikide häirimist. Euroopa Komisjoni Natura 2000 alade kaitsekorralduse juhendi² järgi tuleb elupaikade halvenemisena käsitleda olukorda, kui väheneb elupaigatüübi pindala sellel alal või kui halvenevad elupaiga kaitsestaatus pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur võrreldes nende esialgse (Natura võrgustiku liitumise hetke) või taastatud seisundiga. LKS § 69 kohaselt korraldatakse Natura 2000 alade kaitset siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaudu, ehk eespoolviidatud erinõuded tuleb tagada, rakendades nende alade kaitsekorda. Seal hulgas tuleb neid arvesse võtta metsateatiste menetlemisel.

Metsaelupaikade seisund ei ole loodusdirektiivi rakendamise aruande³ järgi valdavas osas soodne. See viitab sellele, et metsaelupaikade pindala ja või seisund on võrreldes esialgse seisundiga vähenenud. Seega vältimaks elupaikade seisundi jätkuvat halvenemist, tuleb tagada, et ühegi hetkel teadaoleva elupaiga pindala ja seisund selleks moodustatud erikaitsealadel ei väheneks.

3.3.1.2. Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 alale

Kavandatud lageraiete teostamisel avatakse Salavalge-Tõrasoo loodusala metsaserva 570 meetri ulatuses, loodusala piirneval alal tekivad lagedad alad seemne- ja säilikpuudega. Kuna Kolli kinnistu oma asendi poolest sopistub loodusalasse, millele ta maastiku iseloomult sarnaneb, siis kavandatud raied lõhuvad osaliselt Tõrasoo soostikku kui looduslikult väljakujunenud tervikut. Raiealadel leidub Natura metsaelupaigatüüpe (vanad loodusmetsad (*9010)), raiealade vahel on aga registreeritud esinduslik sooelupaigatüüp liigirikkad madalood (7230). Raiete teostamisega kaasneb metsakao tõttu maastikuüleselt silmatorkav muutus ja hävib või saab kahjustatud kinnistul registreeritud elupaigatüüpe. Nimetatud muutused leiavad aset väljaspool loodusala kaardilekantud piire. Metsa majandamise eeskirja §13 kohaselt tuleb lageraielangile kasvama jätta säilikipuid või puude püstiseisvaid osi tüvepuidu kogumahuga vähemalt viis tihumeetrit ühe hektari kohta. Säilikipuud valitakse erinevate puuliikide esimese rinde suurima diameetriga puude hulgast, eelistades kõvalehtpuid, mände ja haabasid, samuti eritunnustega nagu põlemisjälgede, õõnsuste, tuuleluudade või suurte okstega puid.

²Natura 2000 alade kaitsekorraldus. Elupaikade direktiivi 92/43/EMÜ artikli 6 sätet (2019/C 33/01)lk 21-22.)
[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125\(07\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0125(07)&from=EN)

³ Loodusdirektiivi rakendamise aruanne. Allikas:

http://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=ee/eu/art17/envxtxasa/EE_habitats_reports-20190725-083848.xml&conv=589&source=remote

Eraldisel 10 kavandatud raieala piirneb loodusala piiril 135 meetri ulatuses metsaelupaigatüübiga vanad loodusmetsad (*9010) ja eraldisel 16 kavandatud raieala piirneb loodusala piiril 60 meetri ulatuses sooelupaigatüübiga liigirikkad madalsood (7230). Need on inventeeritud Salavalge-Tõrasoo elupaikade inventuuri raames 2020. aastal. Metsaelupaiga vanad loodusmetsad (*9010) pindala on 2,9 ha, selle esinduslikkus on „arvestatav“ ning üldine hinnang „kõrge väärtus“, seal kasvab II boniteedi küps kuusik. Sooelupaiga liigirikkad madalsood (7230) pindala on 14,7 ha, selle esinduslikkus on „hea“ ning üldine hinnang „väga kõrge väärtus“. Lageraie teostamisel oleks potentsiaalselt mõjutatud osa suuruseks metsaelupaigas 14%. Teadusuuringute põhjal kaugemal kui 30 meetrit asuvaid elupaikasad puistu raiumine kavandatud lageraie alal negatiivselt ei mõjuta⁴.

Põhiliseks ohuks lageraiega metsaserva avamisel on tormikahjustuste tekkimise võimalus ja näiteks läänest, aga ka edelast puhuvate tormituulte korral on tuuleheite risk kuusikus kõrge. Mitmesuguste varasemate kahjustuste tõttu (juurepess, kooreürask) on surnud kuuskede mass elupaigas suur ja piirnevalt alalt metsa raiumine osutub inimtekkeliseks teguriks, mis kuuskede hukkumist kiirendab. Siiski võib eeldada, et häiring tuuleheite või -murru näol tabaks metsaservas vaid üksikuid puid ja oleks sellisena võrreldav tavapärase loodusliku protsessiga. Vana metsapõlve väljasuremist ning seeläbi surnud ja lamapuidu massi suurenemist võib vaadelda ka kui loodusliku protsessi kiirenemist, mis vähemalt teoreetiliselt peaks kaasa aitama uue metsapõlve tekkele.

Eraldistel 9, 12, 13 ja 15 kavandatud raiealad kattuvad kokku 0,14 ha ulatuses II kategooria kaitsealuse liigi eesti soojumika EELISes registreeritud leiukohaga. Eesti soojumikas on Salavalge-Tõrasoo loodusala kaitse-eesmärgiks. Eesti soojumika antud leiukoha pindala võrreldes raiealadega kattuva pinnaga on suur ja raietööd ei ohusta liigi olemasolu selles leiukohas. Raietööde (sh kokkuvedu) teostamisele eesti soojumika leiukohas seatakse tingimuseks teostada tööd külmunud pinnasega.

Kõik raie- ja veotööd toimuvad väljaspool loodusala piire, metsatehnikaga loodusalale ei siseneta. Metsa kokkuveoteede, laoplatsti, raielankide raidmetest puhastamise viisid ja kord on kehtestatud keskkonnaministri määrusega „Metsa majandamise eeskiri“.

Kuna kavandatud raiealade mõjualas ja raiealadel ei asu lisaks eelpool käsitletule muid Salavalge-Tõrasoo loodusala kaitse-eesmärkideks olevaid loodusdirektiivi elupaiku ega liikide leiukohti, siis kavandatud raietegevus ei mõjuta ebasoodsalt antud loodusala kaitse-eesmärke, samuti ei kahjustata nimetatud ala terviklikkust.

3.3.1.3 Mõju kaitstavale loodusobjektile

Lageraied on kavandatud Tõrasoo looduskaitseala Mailukse sihtkaitsevööndiga piirnevale alale. Tõrasoo looduskaitseala on kaitse alla võetud Vabariigi Valitsuse 16.06.2005. a. määrusega nr. 145 „Tõrasoo looduskaitseala kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri“. Tõrasoo looduskaitseala on kaitse alla võetud poollooduslike koosluste, metsakoosluste, soode, elupaigatüüpide ning kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitseks. Mailukse sihtkaitsevööndi eesmärgiks on säilitada väljakujunenud looduslikke metsa- ja sookooslusi ning poollooduslikke kooslusi. Kavandatud raiete mõju looduskaitseala kaitse-eesmärkidele, mis kattuvad Natura loodusala kaitse-eesmärkidega, on käsitletud p 3.3.1.2.

Kavandatud lageraied kattuvad II kategooria kaitsealuse liigi eesti soojumika ja III kategooria kaitsealuste liikide pruunika pesajuure ja soo-neiuvaiba EELISes registreeritud kasvukohtadega vastavalt 0,14, 0,81 ja 0,03 ha ulatuses. Kaitsealuste liikide antud leiukohtade pindalad

⁴ Runnel, K. 2021. RMK rakendusuuring „Kaitstavate metsafragmentide eesmärgipärasuse suurendamine”. https://media.rmk.ee/files/Rakendusuuring_Metsafragmentid_lopparuanne_R1.

võrreldes raiealadega kattuva pinnaga on suured ja raietööd ei ohusta liikide olemasolu nendes leiukohtades. Raietööde (sh kokkuvedu) teostamisele kaitsealuste liikide leiukohtades seatakse tingimuseks teostada tööd külmunud pinnasega.

Kõik raie- ja veotööd toimuvad väljaspool looduskaitseala sihtkaitsevööndi piire, metsatehnikaga looduskaitsealale ei siseneta. Seega kavandatud raietegevus ei mõjuta ebasoodsalt looduskaitseala kaitse-eesmärke ning samuti ei kahjustata selle terviklikkust.

3.3.2. Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Kolli kinnistul, mis on 90% ulatuses ümbritsetud kaitsealadega, on koos juba registreeritud raietega kavandatud teha lageraiet 16,49 ha-l ehk 67%-l metsamaast. Kasvava metsa tagavarast raiutakse hinnanguliselt välja 2508 tm ehk 69%. Kui raie-eelselt on kasvava metsa keskmine tagavara 147 tm/ha, siis raie järel on see 45 tm/ha. Arvestades, et kinnistust moodustavad sood 29%, siis on raie järgselt kinnistu keskmine puudega katvus 32 tm/ha ehk sisuliselt muutub seni looduslik vahelduvalt metsa ja sooga kaetud maastik kaitsealade vahel asuvaks metsavabaks alaks.

Raie on kooskõlas üldplaneeringuga, metsa-, vee- ja looduskaitseseadusega ja eelduslikult olulist mõju ei ole.

3.3.3. Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Antud raie puhul on asjakohased alljärgnevad üldreeglid:

Suuremate pinnasekahjustusteta on võimalik raietöid (sh. puidu kokkuvedu) teha külmunud või kuivalt pinnaselt.

Looduskaitseseaduse § 55-st tulenevalt on raiete tegemisel tingimuseks ajaline piirang teostada tööd väljaspool lindude pesitsusaega.

Töökohas peab olema varustus reostuse eemaldamiseks.

3.4. Eelhindangu järelendus

Kavandatud raiel pole olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele, kaitstavatele loodusobjektidele ega kultuuripärandile ning tegevus ei kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Mõjud Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud, rakendades projekti osana looduskaitseseaduse § 55 lg-st 6 tulenevaid tööde tegemisel kohustuseks võetud meetmeid. Keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik, sest:

1. On välistatud, et tegevus avaldab ebasoodsat mõju Salavalge-Tõrasoo loodusala, mis kuulub Natura 2000 alade võrgustikku, kaitse-eesmärkidele ja ala terviklikkusele.
2. Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhu saastatuse osas, vibratsioon eeldatavalt puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
3. Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariilukordi või suurõnnetusi.
4. Tööde tegemisel keskkonnakaitsenõuetele vastavalt on avariilukordade esinemine vähetõenäoline.

4. ÄRAKUULAMINE

Asjaomased asutused on loetletud KeHJS §-s 2³. Eelhindamise otsus on Ametlikes Teadaannetes.

Eelhinnangu koostaja:

Rein Kaljuvee
metsahoiu vanemspetsialist
metsaosakond